

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นให้เกิดขึ้นพร้อมกัน)

(นายพริษฐ์ วัชรสินธุ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ประธานวินิจฉัยว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นให้เกิดขึ้นพร้อมกัน

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากปัจจุบัน กฎหมายยังเปิดช่องให้เกิดเหตุให้การเลือกตั้งท้องถิ่นเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน ทั้งระหว่างการเลือกตั้งผู้บริหารและการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน ระหว่างการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเดียวกันในแต่ละพื้นที่ และระหว่างการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ดังนั้น ควรปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้การจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นให้เกิดขึ้นพร้อมกัน ซึ่งจะเพิ่มความสะดวกของประชาชนในการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ประหยัดงบประมาณในการจัดการเลือกตั้ง ส่งเสริมความเสมอภาคในการแข่งขันกันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนโดยการปิดช่องไม่ให้ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งช่วงชิงความได้เปรียบทางการเมืองโดยอาศัยการลาออกก่อนครบวาระในจังหวัดที่ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งคนอื่นยังไม่มีความพร้อมในการรณรงค์เลือกตั้ง และเป็นประโยชน์กับสื่อมวลชนในการวางแผนการประชาสัมพันธ์และการสร้างความตื่นตัวเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีตามวรรคสอง และวรรคสาม ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับเลือกตั้งหรือเข้ารับตำแหน่ง แล้วแต่กรณี เริ่มนับแต่วันเลือกตั้งหรือวันที่เข้ารับตำแหน่ง

แล้วแต่กรณี และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่พ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการยุบสภาท้องถิ่น หรือมีเหตุอื่นใดที่ทำให้ไม่มีสมาชิกสภาเหลืออยู่ในสภาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นตำแหน่งไปพร้อมกับการยุบสภาท้องถิ่น และให้ดำเนินการตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้ยื่นหรือขยายระยะเวลาให้มีการจัดการเลือกตั้งตามมาตรานี้ได้ตามความจำเป็นเมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ โดยต้องระบุเหตุผลการมีคำสั่งดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

“มาตรา ๕๒/๑ ในการสมัครรับเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ให้ผู้สมัครผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละคนแจ้งรายชื่อบุคคลหนึ่งคนเป็นผู้บริหารท้องถิ่นสำรองต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวพร้อมกับชื่อของผู้สมัครนั้นให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

เมื่อผู้สมัครแจ้งรายชื่อบุคคลใดตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้สมัครนั้นหรือบุคคลนั้นจะถอนรายชื่อหรือเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลนั้นได้เฉพาะกรณีบุคคลนั้นตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง

การเสนอรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการกำหนด และผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องไม่เคยทำหนังสือยินยอมให้ผู้สมัครอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น

ให้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และหลักฐานที่ใช้ในการสมัครของบุคคลผู้ถูกเสนอชื่อตามวรรคหนึ่ง เป็นไปตามคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และหลักฐานที่ใช้ในการสมัครของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่งและทุกประเภทภายในสี่ปีแต่ไม่เกินห้าปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยต้องกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งและทุกประเภท เป็นวันเดียวกันพร้อมกันทั้งประเทศ

มาตรา ๖ ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งและแต่ละประเภทซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรืออยู่ระหว่างการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนถึงสิ้นบั้นหัววันก่อนวันเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากปัจจุบัน กฎหมายยังเปิดช่องให้เกิดเหตุให้การเลือกตั้งท้องถิ่นเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน ทั้งระหว่างการเลือกตั้งผู้บริหารและการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน ระหว่างการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเดียวกัน ในแต่ละพื้นที่ และระหว่างการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ดังนั้น ควรปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้การจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นเกิดขึ้นพร้อมกัน ซึ่งจะเพิ่มความสะดวกของประชาชนในการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ประหยัดงบประมาณในการจัดการเลือกตั้ง ส่งเสริมความเสมอภาคในการแข่งขันกันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนโดยการปิดช่องไม่ให้ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งช่วงชิงความได้เปรียบทางการเมืองโดยอาศัยการลาออกก่อนครบวาระในจังหวัดที่ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งคนอื่นยังไม่มีความพร้อมในการรณรงค์เลือกตั้ง และเป็นประโยชน์กับสื่อมวลชนในการวางแผนการประชาสัมพันธ์และการสร้างความตื่นตัวเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการจัดการเลือกตั้งในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งครบวาระ และในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑))

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการเสนอผู้บริหารท้องถิ่นสำรองในการสมัครรับเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔ (เพิ่มมาตรา ๕๒/๑))

๒.๓ กำหนดให้มีวันเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งและทุกประเภท เป็นวันเดียวกันพร้อมกันทั้งประเทศ ภายในสี่ปีแต่ไม่เกินห้าปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔. ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งและแต่ละประเภทซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรืออยู่ระหว่างการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนถึงสิ้นปีห้วงก่อนวันเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๕ (ร่างมาตรา ๖)
